

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/81/2020
Identifikačné číslo spisu: 1417010278
Dátum vydania rozhodnutia: 10.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1417010278.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M a JUDr. Petra Kaňuna neverejnou zasadnutím konanom 10. marca 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. X. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. X. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/5/2018 z 30. januára 2018, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/99/2017 z 29. novembra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného O. X. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/99/2017 z 29. novembra 2017 bol obvinený O. X. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- obvinený na rôznych miestach okresov Bratislava IV a Bratislava V, v období od Veľkej noci 2017, teda odo dňa 14. apríla 2017 až do dňa 29. mája 2017 po tom, čo jeho bývalá družka poškodená Z. P., bytom E. XXXX/X, L., opustila dovtedajšiu spoločnú domácnosť a odsťahovala sa od obvineného,
- kontaktoval poškodenú proti jej vôli, a to osobnými návštevami, telefonátmi, formou SMS správ z telefónneho čísla obvineného XXXX XXX XXX na telefónne číslo poškodenej XXXX XXX XXX, kde obvinený počas kontaktovania vulgárne nadával poškodenej, v jednom prípade v uvedenom období obvinený zatelefonoval poškodenej proti jej vôli 87 krát za hodinu,
- osobne minimálne päťkrát vyhľadal poškodenú v mieste jej trvalého pobytu na E. XXXX/X, L., a to v denných aj v nočných hodinách, kedy zvonil na bytový zvonček, klopal na vchodové dvere do bytu, ak nebola poškodená doma tak sa u rodičov poškodenej dožadoval stretnutia a rozhovoru s poškodenu,

- v uvedenom období raz poslal na trvalú adresu poškodenej cudziu osobu zisťovať, či sa poškodená nachádza doma,
- v máji 2017 na ulici E. C., L., zbadal poškodenú a pristúpil k nej a hoci mu poškodená uviedla, nech jej dá pokoj, tak obvinený vulgárne nadával poškodenej a stále ťahal poškodenú, aby s ním išla domov,
- v polovici mája 2017 vyhľadával poškodenú v herni U. M. na G. ulici v L. a zisťoval jej prítomnosť v tejto herni,
- v herni D. na ulici H. v L. vyhľadal poškodenú a vulgárne jej nadával a ťahal ju za vlasy, aby s ním išla von,
- v dňoch 27. mája 2017 - 28. mája 2017 sledoval byt poškodenej na adrese jej trvalého bydliska na E. XXXX/X, Bratislava a sledoval či je poškodená doma a čo robí, o čom informoval poškodenú dňa 28. mája 2017 pri náhodnom stretnutí v Bratislave - Dúbravke,
- v máji 2017 v herni F. pri V. U. v Bratislave - Dúbravke sa dvakrát zavrel na toailete s poškodenou, vytrhol jej z ruky jej mobilný telefón a zisťoval, s kým poškodená komunikuje, a následne poškodenú oplul do tváre a povedal poškodenej, že je k . . . a že ju zabije,
- v polovici mesiaca máj 2017 v poobedných hodinách v herni F. pri V. U. v Bratislave - Dúbravke naháňal poškodenú po herni a kričal po poškodenej, aby šla okamžite s ním, sotil poškodenú o stenu, držal ju za ruky a ťahal ju von z herne,
- dňa 22. mája 2017 v Bratislave na J. X, Bratislava odtlačil poškodenú z chodby bytu do zadnej izby, kde poškodenú chytil za bicepsy rúk a zvalil ju na posteľ, potom ju zhodil na zem a udieral rukami do celého tela, čím jej spôsobil viacero modrín a škrabancov na nohách a rukách, následne začal poškodenej zapchávať ústa, stláčať krk a vulgárne jej nadával a povedal jej že ju zabije, v snahe vziať poškodenej mobilný telefón z vrecka nohavíc ju chytil za zápästie a vykrúcal jej ruku, počas čoho jej stále vulgárne nadával a vyhrážal sa jej, že ju zabije, a po zmocnení sa jej mobilného telefónu nainštaloval do mobilného telefónu aplikáciu „rodičovský dohľad“ slúžiacu na lokalizáciu pohybu poškodenej,
- dňa 25. mája 2017 okolo 11:00 hod. v S. Z. na L. ulici v Bratislave počas vzájomného stretnutia vulgárne nadával, poškodenej trikrát ju oplul,

- pričom uvedené konanie obvineného výrazne zhoršilo kvalitu života poškodenej za posledné dva mesiace a obmedzovali ju, a zo slovných vyhrážok a fyzických útokov pociťovala poškodená strach a obavu pred ďalším možným agresívnym konaním a fyzickým útokom zo strany obvineného, v dôsledku čoho oznámila celú vec na polícii.

Za to bol obvinenému postupom podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti vyššie označenému rozsudku podal obvinený a prokurátor odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Bratislave rozsudkom, sp. zn. 3To/5/2018 z 30. januára 2018 postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil postupom podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

+ + +

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/5/2018 z 30. januára 2018, podal obvinený prostredníctvom obhajcu Mgr. Michala Kovarčíka, advokáta v Bratislave, dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a navrhol,

aby Najvyšší súd SR postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V odôvodnení dovolania namietal, že Krajský súd v Bratislave nepriznal obvinenému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Okresný súd Bratislava IV na rozdiel od Krajského súdu v Bratislave priznal obvinenému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona s odôvodnením, že obvinený v predmetnej veci chcel uzavrieť dohodu o vine a treste a urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku postupom podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. S nepoužitím takejto bonifikácie v prospech obvineného sa krajský súd vôbec nevysporiadal. Ak možno páchateľovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno naposledy označené ustanovenie použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku, keďže páchateľ neodvolateľne prijal všetky právne účinky viny bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV, ktorý navrhol dovolanie obvineného postupom podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd SR podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené

závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu SR tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku k výroku o vine:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním - okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Z obsahu predloženého spisového materiálu, konkrétne zo zápisnice z hlavného pojednávania okresného súdu z 29. novembra 2017 dovolací súd zistil, že v posudzovanej trestnej veci okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobnom návrhu a postupom podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obvinený priznal k spáchaniu skutku, nevykoná a vykoná sa len dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste, ochrannom opatrení (č. l. 443 spisu).

Z obsahu tejto zápisnice zároveň vyplýva, že prijatiu vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku predchádzal postup okresného súdu, ktorý bol plne v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, keď bol obvinený zo strany okresného súdu riadne poučený o svojich právach a následne súhlasne odpovedal na všetky otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c) - či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa obvinenému kladie za vinu, § 333 ods. 3 písm. d) - či bol poučený obvinený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby, § 333 písm. f) - či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu, § 333 písm. g) - či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy mu kladené za vinu a § 333 písm. h) - či sa dobrovoľne priznáva a uznáva vinu za spáchaný skutok, teda aj na otázku, či rozumie právnej kvalifikácii skutku a či bol oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon za tento trestný čin ustanovuje.

Právne následky vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku spocívajú podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku v tom, že súdom prijaté vyhlásenie obvineného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním - okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Zo strany obvineného teda výrok o vine rozsudku, ktorému predchádzalo prijatie vyhlásenia obvineného o vine, nie je možné napadnúť dovolaním z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože v tomto rozsahu podať dovolanie vo vzťahu k výroku o vine z dôvodu podľa písm. i) obvinený nebol s poukazom na ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku oprávnený. Výrok o vine, ktorý bol okresným súdom prijatý na základe vyhlásenia obvineného, nadobudol právoplatnosť už v konaní pred okresným súdom, v dôsledku čoho bol krajský súd týmto výrokom viazaný a bol povinný z neho vychádzať pri rozhodovaní o treste, ktorý bol predmetom odvolania.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku k výroku o treste:

Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku. Dovolací súd však opätovne konštatuje, že odvolací súd už nemohol z dôvodu, že súd prijal vyhlásenie obvineného o vine meniť (zasahovať) do právnej kvalifikácie skutku. Meniť kvalifikačnú podobu dotknutého skutku ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona odvolací súd nemohol a musel z nej pri ukladaní trestu vychádzať.

Nad rámec uvedeného však Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva:

Obvinený v podanom dovolaní označil ako jedno z pochybení krajského súdu tú skutočnosť, že krajský súd u obvineného v rozpore so skutočným stavom, nekonštatoval existenciu poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. n) Trestného zákona („napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom“). Najvyšší súd SR s poukazom na uvedené zdôrazňuje, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného. Krajský súd sa pritom zároveň podrobne vyjadril k tomu, prečo nemožno považovať za danú aj obvineným namietanú poľahčujúcu okolnosť [§ 36 písm. n) Trestného zákona]. Preskúmať takéto skutkové závery súdov nižšieho stupňa dovolacím súdom potom nie je možné (R 18/2015).

K ďalšej námietke obvineného, že vo veci súdy neaplikovali ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, Najvyšší súd SR poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí č. 1/2011 pod č. 5, kde odkazuje na nasledovné:

„Moderačné ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody je síce hmotnoprávne, ale fakultatívneho charakteru, ktoré sa svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a túto dopĺňajú. Na rozdiel od ustanovení kogentnej povahy, akými sú napr. ustanovenia § 41, § 42 Trestného zákona o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu, alebo ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne a viažu sa tiež k rozhodovaniu o treste, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k výroku o treste.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemôže byť naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest odňatia slobody za použitia ustanovenia § 39 Trestného zákona. Hoci súd môže využiť moderačné ustanovenie podľa uvedených ustanovení a trest vymerať v rámci zníženej trestnej sadzby, ak však takto neučiní, nemožno sa v dovolacom konaní domáhať uloženia nižšieho trestu ako toho, ktorý bol uložený súdom nižšieho stupňa. Je výhradnou právomocou prvostupňového

alebo odvolacieho súdu, aké okolnosti zohľadní pri výmere trestu a použitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, a zásah do tejto právomoci súdov nižšieho stupňa zo strany dovolacieho súdu by bolo porušením zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí. Túto námietku teda možno použiť len ako odvolací dôvod a nie ako dôvod dovolania“.

Trest odňatia slobody bol obvinenému uložený na dolnej hranici trestnej sadzby. vo výmere 16 mesiacov (trestná sadzba 16 mesiacov až 3 roky), čiže zákonným spôsobom.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného O. X. odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s ust. § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.